

ВЪЛНАТА В РЪКА ВЗЕМИ И ПРИКАЗКАТА СЪТВОРИ

Марияна Кирилова Георгиева, Светла Георгиева Тодорова

Средно училище „Св. св. Кирил и Методий”, град Бургас

TAKE THE WOOL IN YOUR HANDS AND CREATE YOUR FAIRY-TALE

Mariyana Kirilova Georgieva, Svetla Georgieva Todorova

St. Cyril and St. Methodius Secondary School, city of Burgas

Abstract: *In our capacity of special pedagogists, it is necessary that we present the study material in an accessible and understandable way. We have become aware of the 'DRY FELTING' technique, we have touched the magic of wool; with the help of the specialized pedagogically interesting and amusing way, the students make shapes of animals, objects, wool wall hangings. Thus, they recreate fairy tales and customs connected to folklore.*

Our goal is to motivate students and connect creative activities to educational process. The adolescents are given the opportunity to learn the topics of the material studied at school in an easy and amusing way.

Wool felting has been known since ancient times. Making items of non-woven textile, the so-called FELTS, has been practised by our people ever since and is among the traditional crafts.

The necessary material for 'DRY FELTING' technique are as follows: soft colourful wool; a special needle for needling; scissors; a foam plastic pad; shapes of different material; templates; a sewing needle with a big loop.

Keywords: *students with special educational needs, dry felting; fairy tale; folklore; wool; needling; study material; fine motor skills.*

Настоящата разработка представя добра практика, изпитана в продължение на години и доказала своята ефективност. Целта ни е да бъдем полезни на ресурсните учители, логопедите, психолозите и всички педагогически специалисти, които работят с ученици със специални образователни потребности и проявяват интерес към иновативната ни практика.

Като специални педагози е необходимо да поднесем по достъпен и разбираем начин учебния материал на учениците. Така ние ги мотивираме и поощряваме техните възможности. Запознали се с техниката „СУХО ПЛЪСТЕНЕ“, докоснали се до магията на вълната, учениците изработват с помощта на специалния педагог по интересен и забавен начин фигури на животни, предмети, вълнени пана. По този начин пресъздават приказки и обичаи, свързани с фолклора.

Нашата цел е не само да мотивираме подрастващите, но и да свържем творческата дейност с образователния процес, както и по забавен начин те да усвоят теми от учебния материал в училище. В същото време техниката е изключително полезна и при развиване на фината моторика при учениците със специални образователни потребности.

Същите често изпитват затруднения при усвояване на учебния материал по литература, свързан с темите, изучаващи фолклора. В тази връзка решихме да въведем в часовете иновативната техника „СУХО ПЛЪСТЕНЕ“.

Творческото задание проведохме в кабинета за допълнителна подкрепа /ресурсен кабинет и кабинет за логопедична работа/ в СУ „Св. св. Кири и Методий“, град Бургас с ученици със специални образователни потребности от ресурсната група от V – XII клас. Те бяха предварително запознати с техниката „СУХО ПЛЪСТЕНЕ“ и с безопасните правила на работа. Под ръководството на ресурсния учител и логопеда, децата изработиха фигури на животни и предмети, както и пана от вълна по сюжети на различни приказки. По забавен и интересен начин учениците изучаваха уроците по литература от учебния материал. Такива са например темите, свързани с фолклора.

Но нека да опишем накратко какво представлява техниката „СУХО ПЛЪСТЕНЕ“ и какви са необходимите материали за нея.

Плъстенето на вълна е познато от древността. Изработването на изделия от нетъкан текстил, т. нар. ПЛЪСТИ, е практикувано от народа ни от миналото и е сред традиционните занаяти.

Изработването на изделия от нетъкан текстил „плъсти“ е традиционен български занаят, чийто корени могат да бъдат открити в далечното минало. Най-ранното сведение за плъстени изделия в старобългарските писмени паметници се отнася към X – XI в., а запазените образци са от XVII, XVIII, XIX и първата половина на XX в. Странджа е един от големите райони, където се практикува това древно изкуство. Основната суровина е овчата вълна. Използва се свойството на вълната да се сплъстява чрез пране, без помощта на сложни устройства, машини и технологии.

Необходимите материали за техниката „СУХО ПЛЪСТЕНЕ“ са мека разноцветна вълна, специална игла за иглонабиване, ножица, дунапренена подложка, формички от различни материали, шаблони, игла за шиене с голямо ухо.

Видът на иглата, която се използва, е много важен. Тя има малки зъбци, които са насочени в една посока. При намушкване, те избутват влакната навътре, но не и навън. По този начин ги набиват едно в друго, докато връзката им стане много здрава. Колкото повече се боде, толкова повече влакната се сплъстяват и бавно превръщат вълната в твърдо плъстено изделие.

Тъй като трябва да се пробоща вълната много пъти, е необходима подложка от пяна, която предпазва иглите от счупване и същевременно осигурява твърда работна повърхност. Иглите могат лесно да се счупят, ако се използват неправилно. При повтарящи се движения, иглата трябва да се набоща под един и същи ъгъл, без да се върти и усуква. Ако тя не навлиза лесно, не трябва да се действа със сила.

Има два начина, чрез които може да се изработят триизмерни фигури от вълна с игла. Първият начин е да вземем едно парче от вълната, да я разчепкаме хубаво, след което да я свием на топка и поставяйки я върху подложка, да започнем да сплъстяваме фигурката директно. Това е удачно, когато фигурата е много малка или е много мека на пипане. Вторият начин е да се започне набиването на вълната върху някаква основа или, както се казва в скулптурата, арматура. Тази основа може да бъде от дунапрен или от стиропор, а ако фигурата има по-изявени крайници, може да се направи скелет от мъхести, телени пръчки. Така тя ще е по-стабилна, връзките между отделните елементи ще са по-сигурни и при по-обемните фигури се спестява значително количество материал и доста труд по набиването.

Техниката „СУХО ПЛЪСТЕНЕ“ спомага за стимулиране на фината моторика, което е изключително важен момент в процеса на педагогическото въздействие.

Изпълнението на заданието допринася за стимулиране на фината моторика и мотивацията за учебен процес при учениците със специални образователни потребности. Те усвояват темите, свързани с фолклора от учебния материал по интересен и забавен начин според индивидуалните си възможности.

Всичко написано дотук е базирано на работата ни и добрата практика с учениците със специални образователни потребности в СУ „Св. св. Кирил и Методий“, град Бургас.

В заданието се включиха и ученици със сензорни нарушения, включително и сляпоглухо дете, за което тактилните усещания при допира с вълната са изключително важни.

Литература

- [1] <https://bulgarianhistory.org/plustene-na-vulna/>
- [2] <https://www.emart.bg/blog/buhalcheta-ot-vylna-rabotilnica.html>
- [3] https://www.emart.bg/blog/suho-plastene-chrez-iglonabivane.html?utm_medium=adwords_c_search_network&utm_campaign=&utm_source=Dynamic_nov_sait&utm_content=525247893738&utm_term=&gclid=Cj0KCQjw84anBhCtARIsAISI-xfJpSAnEVxvFDipBAWgJ3MPXray4UHriPa_FefZCeOGAkzRy5SVZPUaAiEiEALw_wcB

За контакт с авторите:

Марияна Георгиева, старши ресурсен учител
e-mail: mgeorgieva1970@abv.bg

Светла Тодорова, логопед
e-mail: svetla.todorova68@abv.bg